

Labod

glasilo podjetja
labod tovarne oblačil
Novo mesto

leto XIX
31. 5. 93
število 4

Izvoz - pritiski na zniževanje cen so zelo močni

Izvozni posli za jesen-zimo 1993-94 so sklenjeni. Dogovori so bili tokrat še občutno težji kot sicer, saj so bili pritiski na zniževanje cen - zaradi močne konkurence iz srednje in vzhodne Evrope, ter Daljnega vzhoda - izredno poudarjeni. Čeprav je šlo v večini za sklepanje pogodb z našimi dolgoletnimi tujimi partnerji, s katerimi nas družijo dobri poslovni odnosi, je vendarle pri sklepanju poslov odločujoč denar... Iskranje cenejša proizvodnja je v času, ko je v zahodni Evropi recesija izredno močna in kaže, da se bo še nadaljevala, seveda primarnega pomena. Torej je bila ekipa Labodovih predstavnikov, z vodjo izvozne službe **g. Borisom Žagarjem** na

čelu, pogosto v izredno težki situaciji. Delo in partnerje je treba zadržati, toda hkrati se postavlja vprašanje, do kje lahko gredo kompromisi? Razen dveh svetlih izjem - Jobisa v programu VO ter Delmoda pri srajcah in bluzah - so bili pri vseh ostalih tujih partnerjih pritiski na cene tako močni, da je prišlo do zniževanja tudi 10 % (v primeru Erfe pa še več). Dejstvo je, da je ponudba konkurence iz omenjenih področij za nas prehuda. Ob mesečni plači delavke med 15 in 20 DEM je lahko ponuditi izdelavo bluze za 2,5 DEM! Naša cena pa je seveda bistveno višja, saj sega od 8 pa do 15 DEM pripoveduje g. Žagar. "Vendar pa ne glede na gibanje recesije, ki se bo gotovo čez sezono ali dve umirila, ni pričakovati ponovnega povečevanja cen. Zato moramo nemudoma ukrepati. Med nujnimi potezami vidim zmanjševanje obsega proizvodnje srajc in bluz, torej programa, v katerem je konkurenca izredno močna in na drugi strani povečevati proizvodnjo vrhnjih oblačil. Ta kaže dohodkovno in akumulacijsko boljši rezultat. Morali bomo veliko več narediti na pocenitvi proizvodnje, na zmanjševanju stroškov in na dograjevanju tehnologije. Na teh področjih smo zaostali, zamujeno pa nas lahko veliko stane. Naš cilj je zadržati nivo obsega proizvodnje, gledano generalno. To pa bo možno ob naglem prestrukturiranju oziroma preorientaciji na donosnejše programe. Na tako situacijo, sem opozarjal že pred leti, ko konkurenca še ni bila tako izrazito huda, kot je sedaj. Žal ni bilo pravočasnih reakcij". Vodja izvoza torej upa, da se bomo vsaj sedaj hitreje organizirali, da ne bi prišlo do najhujšega - zmanjševanje proizvodnje in posledično do odpuščenja zaposlenih.

Od skupno 80 % izvoza, 45 % teče neposredno preko Laboda. Ta odstotek bo nujno še povečevati, saj vsak vpliv na ceno minute veliko pomeni. Mnogi naši partnerji pa so tudi že sami izrazili željo po direktnem sodelovanju, pri čemer je mišljeno tudi neposredno sodelovanje s proizvodno od dobave materialov do transporta. Vse to pomeni hitrejše in enostavnejše delo. V večini primerov je nakazana tudi želja, da se širi servis za pripravo dela. Torej se spreminja tudi oblika sodelovanja iz same dodelave na širjenje uslug. V tem smislu pa je že bilo zastavljeno delo v vrhnjih oblačilih, vse več želja po takem sodelovanju pa se kaže tudi pri srajcah in bluzah.

Kako torej gleda vodja izvoza g. Boris Žagar v prihodnost? Bo moč zagotavljati potreben obseg izvoza?

Če se bomo znali hitro prestrukturirati, če bomo z vlaganjem znanja in denarja v tehnologijo znali povečevati produktivnost in zmanjševati stroške, potem je upanje. Dosegli smo že višji cenovni razred, zato je naša naloga, otresti se partnerjev, pri katerih ne dosegamo primernih cen. Zavedati pa se moramo, da

cenovno višje povezave prinašajo butično proizvodnjo, kar povzroča v naših tovarnah nezadovoljstvo. Toda druge poti ni. Trenutno smo še popustili pod pritiskom cen, da bi delo teklo, toda za bodoče to gotovo ni naša usmeritev. Zato je tudi potrebno razumevanje delavcev. V tem trenutku je pomembno, da delo imajo, pa čeprav je nekoliko manj plačano. Glede na recesijo v svetu, na težave, s katerimi se na svojih tržiščih srečujejo naši partnerji, je doseženo največ kar je mogoče. V prihodnje pa nas čaka selekcija kupcev na cenovnem področju ter razvijanje klasičnega izvoza. Pripravljamo kolekcijo za naslednjo pomlad in poletje za nemško in avstrijsko tržišče, vzporedno pa tečejo tudi ostale priprave za težak prodor s klasičnim izvozom. Kako bomo uspeli v dani situaciji, je težko reči, vendar je delo zastavljeno precej ambiciozno in pomeni prve korake h klasičnemu izvozu.

Izvoz torej pokriva velik del naše proizvodnje. V oddelku so dobili še novo moč - mladega diplomiranega ekonomista, kar je za službo velikega pomena, saj je bil obseg dela samo za tri zaposlene preobsežen. Gledano marketinško pa poudarja g. Žagar, se bo treba organizacijsko in kadrovsko še močno okrepiti, saj so prav to funkcije, od katerih si je moč obetati trdnjšo prihodnost na področju dohodkovno donosnejšega dela za izvoz.

Torej, po zaključenih težkih pogovorih za sklenitev dela za naslednjo sezono, ki so trajali od februarja pa do začetka maja, je "pod streho" planiran obseg dela za izvoz v obdobju od maja do septembra. Koliko stikov je bilo potrebnih, koliko pogovorov, dogovorov... je skoraj nemogoče opisati. Konec koncev pa je tu le rezultat, saj je delo zagotovljeno. In nova potrditev ne več nove ugotovitve, da je za konfeksionarje v zahodni Evropi prostor vse bolj tesen. Zato velja še enkrat poudariti adute, ki jih pa mi vendarle imamo in zmoremo: skrb za kvaliteto na najvišji ravni in maksimalna fleksibilnost pri rokih, ki se krajšajo in kjer je točnost oz. spoštovanje dogovorjenega eden od ključnih pogojev za sodelovanje. Poceniti moramo proizvodnjo in zmanjševati vse stroške. Ob že nekajkrat omenjenem prestrukturiranju in povečani produktivnosti pa to tudi ni odveč še enkrat poudariti. Torej - zadostiti najvišjim zahtevam - pa bo še prostor tudi za nas.

Klic po odgovornosti

Delavski svet podjetja je obravnaval poročilo o trimesečnem poslovanju letos in oceno štirimesečnega poslovanja. Opozorila DS o katerih smo pisali v prejšnji številki, veljajo z omenjenima poročiloma predussem profitnim centrom, ki proizvodnega plana ne dosežajo. Pozitivno poslovanje, doseženo v tem obdobju, na žalost ne podpirajo dovolj močno tudi rezultati iz proizvodnje. Več pozornosti je treba v bodoče posvečati v razvijanju klasičnega izvoza, kjer se sicer zadeve že premikajo, pridobivanju donosnejšega dela (nekdanje geslo - delo za vsako ceno - mora biti preseženo). Zmanjševanje zalog in roki vezave pa so z izpolnjevanjem planov proizvodnje in prodaje osrednja naloga. Likvidnostne težave so bile velike, in tudi z njihovim zmanjševanjem v zadnjih mesecih vendarle še ne moremo pričakovati generalne rešitve. Pričakovati pa vendarle je, da bomo pomladno-poletno sezono zaključili primerno in da bomo v določenem daljšem obdobju izboljšali premoženjsko stanje podjetja.

Četrtrletje je torej zaključeno pozitivno, kar pa ni dovolj. So Nekateri pokazatelji, so še močno zaskrbljujoči, zato DS zahteva odgovornost.

V današnji številki

- Objavljamo razpis za letovanje
- Naša mnenja govorijo o lastninjenju
- Predstavljamo problematiko in novice iz profitnih centrov s poudarkom na Delti
- Sprejet je znak in ime invalidskega podjetja

Vzrok za slabše rezultate

V Tip-topu so bili "navajeni" na lepe rezultate. Vpeljan in izurjen kolektiv, dolgoletno sodelovanje z znanimi tujimi partnerji in del dela za domači trg - utečena praksa, ki je dajala lepe rezultate. Toda s pomlajevanjem kolektiva so ti malce zanihali.

Tip-top ima letos dosežen plan: januarja 100,11%, februarja 90,02%, marca 97,16% in aprila 93,68% plana. Direktorica pa ugotavlja, da na padec vpliva premajhno število zaposlenih, mlada delovna sila, ki kljub prizadevanju in osebnim uspehom vendarle ne more pridobiti izurjenosti, kakršno prinaša pri tem delu le dolgoletna praksa. Močno pa je povečana tudi odsotnost - predvsem porodniška.

Trenutno je v Tip-topu 15 pripravnic, 15 delavk je na porodniškem dopustu, nekaj pa je tudi na novo zaposlenih delavk brez večjih izkušenj.

Ob tem se ponavlja tudi v Tip-topu to, kar ponavadi srečujemo tudi v drugih naših tovarnah. Delovni nalogi se močno drobijo. Primer - naročilo 450 kosov ima kar 5 delovnih nalogov. Tako naročilo pa spremljajo še nepopolne dobave, težave s surovinami. In vzroki za taka, včasih pri izvozu nepojmljiva odstopanja? Tudi pri Jobisu čutijo recesijo - zato ponujajo trgu majhne serije, kar narekuje veliko dela pripravi. Število delavcev krčijo, torej pride na enega delavca veliko več obremenitev kot včasih. Ker nihče ne more narediti nemogočega - čutijo posledice tudi v Tip-topu. Kljub vsemu pa so zadovoljni glede na stanje v svetu, saj so pri Jobisu tudi za naslednjo sezono dobili dovolj dela in dosegli tudi primerne cene.

Lastne težave s kadri, bodo morali pač reševati. Direktorica z zadovoljstvom ugotavlja, da je vsaj proizvodna režija zasedena v celoti in ustrezno. Torej, če je tukaj urejeno, je več upanja, da bodo tudi že omenjene težave lažje premagane.

Namesto kril - ženske hlače

Za ponazoritev, kako naglo se je treba prilagajati in da naše postavitve niso za večno, je tudi povečano naročilo števila

hlač. Jobis ima v svoji kolekciji izredno veliko hlačnih kostimov in ženskih hlač in vse kaže, da se bo to še nadaljevalo. V novi brigadi, sestavljeni predvsem iz mlajših, novih delavk, prvotno namenjeni za šivanje kril, je tako moralo priti do sprememb, saj zahteva šivanje hlač povsem drugačne prijeme. Za dodatne specialne in ostale potrebne stroje je priskočil na pomoč Jobis.

Sicer pa v Tip-topu opozarjajo tudi na iztrošeno strojno opremo, kar pa je že "druga zgodba".

Preureditev kotlovnice

Ta trenutek je najpomembnejša - kljub pomanjkanju sredstev - ureditev kotlovnice oziroma predelava te za delovanje na plin. Grožnje inšpekcije je treba vzeti resno in projekt za predelavo je že pripravljen. Gre za čistejšo energijo, dolgoročno gledano pa po ceni ni nič dražja kot dosedanja, saj gre za nižje zagonske stroške in tudi vzdrževanje je cenejše.

Poročilo zahteva obdelavo

Tudi delavci Libne vse pogosteje opozarjajo na to, da njihova tovarna že nekaj časa ne dosega plana. Vzroke vidijo v mnogih zunanjih dejavnikih, pa tudi notranje slabosti zaznavajo. Skrb je enaka na ravni vodstva tovarne, g. Komočar pa celo opozarja, da so njihova poročila, ki jih pošiljajo ob mesecu v centralo zato, da bi jih analizirali in jim pomagali pri odpravi težav, sprejeta brez izrazitejših odmevov. Iz zadnjega poročila povzemamo nekaj osnovnih točk. Eden od vzrokov za težave v proizvodnji je visoka odsotnost. Resnici na ljubo se je ta nekoliko znižala, še vedno pa je previsoka in zato so se v Libni odločili za obnovitev obiskov na domu v primerih bolniške odsotnosti.

Opozarjajo tudi na razdrobljenost proizvodnje, na uvajanje oz. izpopolnjevanje delavk na novih delih, na kakovost dela in analizirajo problematiko po posameznih brigadah. V proizvodnji so imeli v aprilu bluze za izvoz in za domači trg, jersey program (pri tem je prišlo do menjave dela iz srajc in bluz, kar povzroča dodatne probleme, čas izdelave pa je 33 minut in kaže na manjšo zahtevnost tega dela in vzporedno na veliko večjo menjavo) in pižame.

Aprila je Liba sešila 33.318 bluz s povprečnim časom izdelave 46,73 minute, normo so dosegli v povprečju 99,36%, plana 89,87% ter plana fakturiranih minut 90,29%. Ob omenjenem poročilu je tudi ocena za tekoči mesec, kjer posvečajo največ pozornosti vprašanju odsotnosti, kot enemu ključnih problemov za doseg planskih ciljev.

Tudi v Temenici raste nestrpnost. Ob doseganju lepih rezultatov v preteklosti so v zadnjih mesecih nekoliko slabši. Občutno je povečana bolniška oz. porodniška, kar Temenico močno bremeni. Ob tem pa še zmanjševanje osnov oz. 80% plače po kolektivni pogodbi. Vse to je pripeljalo do nezadovoljstva.

Delo, znoj in disciplina

Naslov sem si sposodila iz Ptujskega tednika, časopisa, ki je redno spremljal aprilsko stavko v Delti. Le-ta je sicer močno odmevala tudi širše, saj je končno 4 dni stavkal kolektiv, ki šteje 568 zaposlenih in to na področju, kjer je že tako nakopičenih veliko gospodarskih težav in je število brezposelnih veliko.

Stavka je skrajno sredstvo in delavke Delte so se ga poslužile, ker so bile njihove stiske pretežke in ker zahteve, ki so jih oblikovali na stavki v decembru, niso bile uresničene, ne utemljeno zavrjene. Slabi rezultati, ki so se v Delti kopičili iz leta v leto, so se nadaljevali, čeprav so delavke delale tako rekoč noč in dan. Delovni čas se je začel tudi ob dveh, štirih, ... zjutraj, ne glede na možnosti prevozov, urejanja družinskih zadev. Odnosi so se slabšali in samopašnost posameznikov je prerastla vse meje. Razvrednotenje posameznikov - ne glede na njihova prizadevanja, opravljeno delo ali ne - je bilo vsakdanjost, mesečni rezultati slabi in temu ustrežna je bila plača ter odnosi.

Zaman je ob tako nakopičenih težavah analizirati stanje in ponujati trezne rešitve na generalni ravni. Nemoč in rana posameznika se je razrastla v rano

tovarne in temu ustrezne so bile reakcije. Pojasnila o nedoseganju plana, o preštevilnih popravkih, ki jemljejo dragocene minute, o sistemu nagrajevanja, ki izhaja iz takih in takih osnov, o vsem tem, v čustveno nabitem ozračju ne najdemo sogovornika ne razumevanja. Končno pa so to dejstva, ki niso bila nova in ki bi se morala znajti kot prednostne naloge pri vodstvu tovarne in tudi podjetja. Ko prekipi pa, je vse v istem loncu - tisti, ki žele pomagati, kot tisti, ki so vede ali nevede pomagali pripeljati zadevo do takega konca. Zapravljeno je zaupanje v vodstvo tovarne in v vodstvo podjetja. Naj so bile ponudbe, pojasnila še tako dobronamerna, naj so bili primeri iz drugih tovarn še tako nazorni, delavke so bile pripravljene poslušati le še sindikat, svojo predsednico, ki se je komaj izvoljena že znašla sredi tako odgovorne naloge kot je stavka in pa predsednico konference sindikata, ki je ponovno pokazala svoj razum in svoj pogum.

Počasi sta se približali obe strani - stavkajoči in vodstvo. Seja delavskega sveta je bila v času stavke le kot vezni element podjetja, saj stavka največje tovarne nujno vpliva na podjetje kot celoto. Hkrati pa je tudi ta ugotovil, da je v svoje

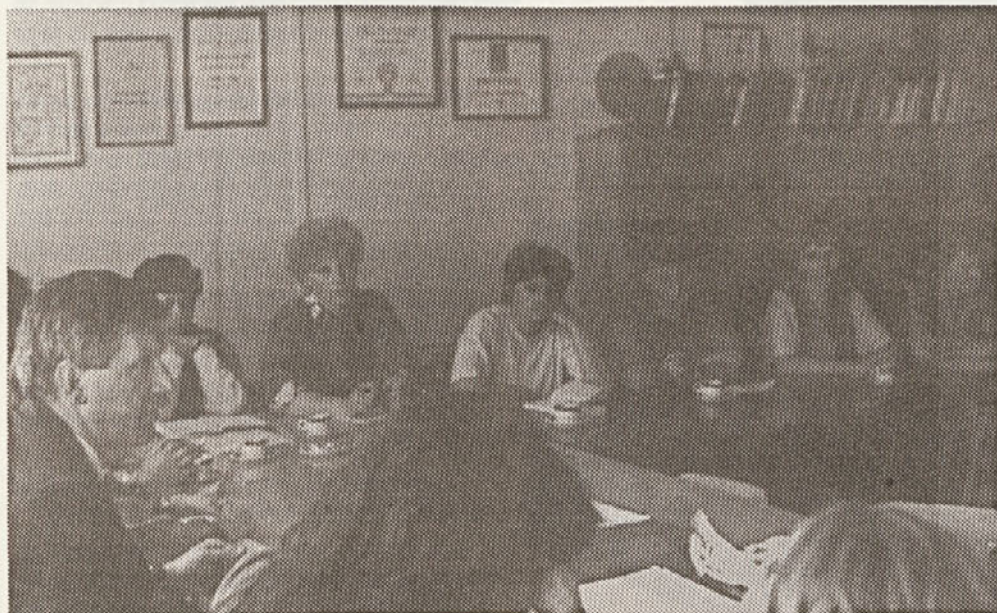
sklepe že zapisal marsikaj, kar je bilo izpostavljenega kot resen problem in že skušal v zvezi s tem delovati. Žal omenjeni dogodki kažejo, da ne uspešno.

Po pogajanjih in po treh dneh neprekinjene prekinitve so delavke odšle na delo. Težko je opisati stanje, ko so trepetale za delo, da ga ne bi odpeljali kam drugam, stiske, ki so jih preživljale v času negotovosti in težu pogajanj. Uspele so v nekaterih zadevah, druge so še v analizi. Izborjeno velja za celo podjetje, saj kot je dejal direktor Vodopivec, ni različnih metrov za eno podjetje. Večina tovarn je sicer podprla zahteve, vendar ni soglašala s skrajno obliko - stavko.

Vsi se zavedamo, kakšne izgube prinaša stavka. Hkrati pa s to grenko lekcijo znova spoznavamo, da zahteve delavk sprejete dovolj resno in da šele skrajna zaostritev sproži reševanje že dolgo očitnih vprašanj.

Upajmo, da ta draga šola ni bila zaman. Breme seže tako na Delto kot tudi na podjetje. Stvari so se začele premikati. Imenovana je tudi komisija, ki bo analizirala eno ključnih vprašanj - razlike med plačama delavke in brigadirke. V Delti so bile te prevelike - ali so prevelike v izhodiščih, ali so bile "opremljene" s kakšnimi posebnimi dodatki, kaj pomenijo vplivi tovarne, kaj brigade... Boleče pa je, če šivilja 2 pri dosegu skoraj nepojmljive 196% norme (dosežene z garanjem od dveh zjutraj, na račun tega pa je družina sama, delavka nespočita...) komaj ujame plačo brigadirke. Primer ni osamljen in zato zahteva obravnavo.

Zahteva o 90% izplačilu OD po KP pa je odvisna od doseženih rezultatov. Le-ti se popravljajo. Novo vodstvo je že na začetku uspelo dokaj popraviti stanje vzpostaviti red in disciplino, ki je pri delu pogoj za uspeh. G. Judež je delavkam obljubil to, o čemer govori naslov, vzporedno pa, tudi uspehe. Kajti znoj, garanje in delo so v Delti poznali že od nekdaj, le dobrih uspehov ni in ni bilo.

S skupne seje delavskega sveta, konference sindikata, 10 sindikata Delte in stavkovnega odbora, s prisotnostjo predsednika območnega sindikata sveta ZSSS in novinarjev. Pogovori so bili naporni.

Naša mnenja - o lastninjenju

Čez slab mesec bo začel veljati zakon o lastninski preobrazbi. Dobili bomo certifikate, ki jih bomo zamenjali za delnice. Kako razmišljajo delavci Laboda:

Jožica Kastelic - Tip-top, pomočnica brigadirke:

"Prav nič ne razmišljam, da bi dala certifikate kam drugam kot v Labod. To je naša firma, v njej delam že 20 let. Začela sem v Novem mestu, sedaj sem v Ljubljani. Upam, da bo vrednost mojega

vložnega deleža in seveda vsakega delavca Laboda ostala vsaj enaka, če že ne bo rasla. Seveda bi bilo dobro, da bi s certifikati lahko že pridobili največji možni delež lastnine, saj bi danes ob dragini in težkem življenju težko še dodatno kupovali delnice. Mislim, da bi se morali na lastninjenje že prej pripravljati in namensko varčevati. Sedaj je prehudo, da bi si lahko "privoščili" še nakup delnic. Glede certifikatov pa verjetno ni dvoma."

Agla Jug - Tip-top, medfazno likanje:

"Samo še štiri mesece delam, potem bom upokojenka. Kljub temu mislim, da bom dala svoj certifikat v Tip-top. To vidim kot pomoč podjetju, da zadržimo delo, saj vem, kako težko je mladim, ki nimajo

dela. Imam dva odrasla otoka in nobeden nima zaposlitve. Ljudje razmišljajo vse mogoče, predvsem pa spremljajo, katera tovarna bo zagotovila višje obresti. Končno gre za denar, ki ne bi smel propasti. Zato srčno upam, da nam bo v Labodu ponujena primerna obrestna mera, da bi delavci vložili svoje certifikate. Kar pa se tiče vprašanja o dodatnem nakupu delnic, ni kaj dosti možnosti. Vsaj jaz si tega ne bi mogla privoščiti. Če bi imela otoka zaposlena, pa bi rada še dodatno kupila delnice podjetja."

Adriana Oberstar - Tip-top, krojilnica:

"Dve leti in pol sem v Tip-topu. Nič dosti ne vem o lastninjenju. Mislim pa, da bom dala svoj certifikat v to firmo, saj imam tukaj delo in tukaj bi si rada zagotovila varnost. Za nakup delnic nimam denarja, kar imam še

neurejeno stanovanje in nimam še marsikaj osnovnega. Če bi imela več denarja, pa bi kupila delnice našega podjetja."

Vladimir Škrinjar - strokovne službe, razvoj:

"Mislim, da bodo delavci prinašali svoje certifikate v Labod pod določeno garancijo, ker visoke dividende ni pričakovati. O lastninjenju delavci še premalo vemo, zato bo treba z ljudmi še veliko delati in jih predvsem prepričati o poštenosti namenov."

Mojca Mohar - Ločna, tehnolog:

"Certifikate bomo gotovo prinesli v Ločno oziroma v Labod in tudi kupili bi dodatne delnice s popustom, da bi s tem zares dobili podjetje, ki smo ga že nekoč kupili z nizkimi osebnimi dohodki. Zato se mu ne bi smeli še enkrat odpovedati. Ob tem je treba ponuditi ljudem vendarle tudi določeno jamstvo."

Štefka Humljan - Ločna, računovodstvo:

"V času, ko ni varnosti, ko ni jasnega pogleda v prihodnost in je omajano zaupanje v vodstvo, je težko pričakovati navdušenje nad tem, da bi certifikate vlagali v podjetje. Treba je zagotoviti varnost, poskrbeti za korenite spremembe, za boljše odnose v tovarnah in v celem podjetju, potem pa ne bi bilo vprašanj. V sedanjih razmerah, ki so precej neobetavne, pa to ne bi šlo. Zato je najprej treba poskrbeti za korenite spremembe na bolje."

Obleka za gledališče je tako zelo drugačna od tega, kar nam predstavlja obleka, da je bila izkušnja za nas zares zanimiva in povsem nova, pravi modelarka Mihela.

V prejšnji številki smo prebrali, da so osebni dohodki hudo občutljivo področje in bi ga zato morali spremljati sproti in pozorno. To je eden od osnovnih vzvodov za motivacijo in stimulacijo. Napačno nagrajevanje pa je kot prva domina, ki podre vse ostale.

Gotovo je bilo našim osebnim dohodkom posvečene premalo pozornosti v preteklosti. Oblikovali so se sicer po KP in dorečena je bila izhodiščna vrednost. Toda prvo vprašanje je, ali je bila že razdelitev v tarifne razrede ustrezna in primerna, ali ni bila v plus in v minus kot instrument v rokah odločujočih oseb, ki so lahko tako tudi koga disciplinirali ali nagradili. Znotraj TR pa ima veliko vlogo variabilni del. In tako je lahko nekdo, ki velja kot inštruktor ali koordinator ali kaj podobnega, manj plačan kot tisti, ki se pri njem napaja z informacijami, navodili, ker pač dela nekje drugje. Nekajkrat smo se v Labodu že srečali z podcenjenim strokovnim delom, z razvrednotenjem, ki ni imelo razumne podlage. Tudi sedaj prihaja do neuskkljenih ali nelogičnih končnih "cifer" in ponovno smo tam, kjer smo nekoč že bili in kar smo označili za skrajno slabo. Pri uravnalovki. Na kupu je marsikaj - od čisto utečenega, administrativnega dela, pa do ustvarjalnega, od pomočniškega do samostojnega in odgovornega, če gledamo s stališča strokovnih služb. Če pa ga osvetlimo s stališča delavcev, so v posameznih tovarnah razlike do delavskih plač (kot se sliši) neupravičeno velike.

Plače so se izmuznile kontroli in s tem pogosto tudi poštenemu in končno tudi zdravemu pojmovanju. Nič tujega niso delili, tisti, ki imajo to moč, in nič svojega niso tiščali zase. Zato je kontrola nad plačami in še posebno nad delom delovne uspešnosti, dokler je še tako, kar zdrava. Tako pa bo, dokler ne bo lastnik zares lastnik in mu bo nalonjenost do nekoga, pa še kaj drugega glede na potrebe posameznika malo mar. Ko bosta delo in odgovornost odločala o višini. Do tja pa je še zelo daleč.

Delavski svet je na zadnji seji sprejel sklep o javnosti plač, in sicer da se javnost plač zagotovi s pomočjo tistih, ki jim zakon omogoča vpogled vanje - torej sindikalnim poverjenikom in članom delavskega sveta. Preko teh je zagotovljen nadzor nad izplačili in le tako bo moč zavezati napačno obveščanje, ki povzroča veliko hude krvi (veliko podatkov, ki so krožili, je bilo napihnjenih, nekaj pa verjetno tudi resničnih). Poleg tega pa je DS v zvezi s plačami sprejel tudi obvezo, da je povprečje OD prikazano brez delavcev na individualnih pogodbah, saj je bilo povprečje na račun teh plač v preteklosti, ko so bile precej boljše, kot so sedaj, višje od dejanskega povprečja.

Delavski svet pa bo spremljal tudi delovno uspešnost oz. stimulacije iz tega naslova in zahteval dokazila.

In še za konec - tudi do sedaj je veljalo, da sindikalni poverjeniki lahko imajo vpogled v plače, toda ta pravica je bila kaj malo izkoriščena, ker je bilo tudi vzdušje tako, da je ni bilo lahko uveljavljati.

Sedanji sklep jo dodatno potrjuje in razširja in s tem ponuja tudi manjši prostor za uganjanje in "nakladanje" pa tudi manjši prostor za morebitna skrivanja.

PRIJAVA ZA LETOVANJE

Ime in priimek .....

Stalno bivališče .....

Tovarna oziroma strokovna služba .....

Prosilci za dodelitev letovanja morajo biti vpisani v spodnji rubriki pod zaporedno številko 1 (na vrhu seznama). Opozarjamo da so veljavne samo tiste prijavnice, ki imajo izpolnjene vse rubrike. Torej, bodite natančni in dosledni pri izpolnjevanju!

Zap. št.	Ime in priimek	Sorodstvo razm s prosilcem	Zaposlen pri	Datum rojstva
1.	.....	.....	.....	.....
2.	.....	.....	.....	.....
3.	.....	.....	.....	.....
4.	.....	.....	.....	.....
5.	.....	.....	.....	.....
6.	.....	.....	.....	.....
7.	.....	.....	.....	.....
8.	.....	.....	.....	.....

Navedite vsaj dve možnosti lokacij in termine letovanja. Če bo le mogoče, bomo ustregli vašim željam.

1. ....

2. ....

Željen termin letovanja:

od ..... do ..... ali od ..... do .....

Izjavljam, da mi lahko obračunate stroške letovanja tako kot je navedeno v razpisu. Razpis si v celoti preberite.

Upokojenci in drugi uporabniki, ki plačujejo stroške letovanja na podlagi izstavljenega računa v predpisanem roku. Prijavnico oddajte v tajništvo tovarne, delavci strokovnih služb pa naj prijavnice oddajo v splošno službo.

V ....., dne 1993

Lastoročen podpis:

SPREJET JE ZNAK IN IME ZA INVALIDSKO PODJETJE

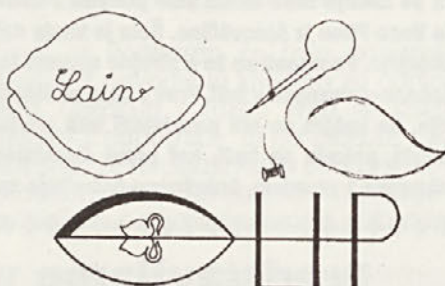
Valido

V biltenu smo povabili sodelavce širom Laboda, da pomagalo oblikovati ime in znak invalidskega podjetja. Oboje naj bi nakazovalo, da gre za Labodovo invalidsko podjetje. Predloge je pregledala

komisija za inovacije in g. Draznik, predsednik te komisije nam sporoča rezultate:

"Najprej bi se rad zahvalil vsem, ki so prispevali svoje predloge, pa tudi g. Adamiču, ki je - kot odgovoren za invalidsko podjetje - s svojim priporočilom pomagal komisiji. Razpisu in našim potrebam v celoti zadošča predlog, ki je prispel pod šifro "ISONZO". Ob predlaganem znaku in imenu je tudi pojasnilo: Invalid-valid-valido. Valido pa v italijanskem jeziku (Italija je pojem mode) pomeni veljaven, močan. Nagradjen je torej predlog, poslan pod omenjeno šifro in avtorja prosimo, da uveljavi svoje pravice pri inovacijski komisiji. Čestitke!"

Predstavljamo še nekaj predlogov:

Velik napor - veliko zadovoljstvo

Agencija Republike Slovenije za prestrukturiranje in lastniško preoblikovanje je organizirala strokovni seminar za področje ocenjevanja strojev in opreme. Šlo je za seminar s štirimi stopnjami, izpiti po vsaki stopnji pa so bili pogoj za nadaljevanje dela v seminarju. Tako strogo in zahtevno zastavljen princip seminarja je bil namenjen sodno zapriseženim cenilcem strojev in opreme, služi pa za enotno strokovno podlago za ocenjevanje pri lastniških postopkih. Do sedaj tako usmerjenega in poenotenega strokovnega dopolnjevanja za to odgovorno delo v Sloveniji še ni bilo, obstajala pa je različna literatura. Omenjena agencija je organizirala izobraževanje, ki je intenzivno trajalo 11 dni od jutra do večera. Predavateljica sta prišla iz ZDA in sta člana strokovnega združenja cenilcev oz. njihova inštruktorja. Organizirano je bilo sočasno prevajanje. Predavanja se je udeležilo prek 90 slušateljev, za vse pa je pomenila udeležba izreden napor in hudo preizkušnjo z nujnim zelo širokim in zelo zahtevnim znanjem. Kriteriji za pridobitev končnega overjenega potrdila, so bili opravljeni vsi izpiti in to s 75% pozitivno oceno. Končno spričevalo pa je šele vstopnica za delo na področju strokovnega ocenjevanja strojev in opreme, ki služi pri lastniškem preoblikovanju za eno od osnovnih postavk pri otvoritveni bilanci. Z drugimi besedami - je vstopnica za vpis v register cenilcev strojne opreme pri Agenciji Republike Slovenije.

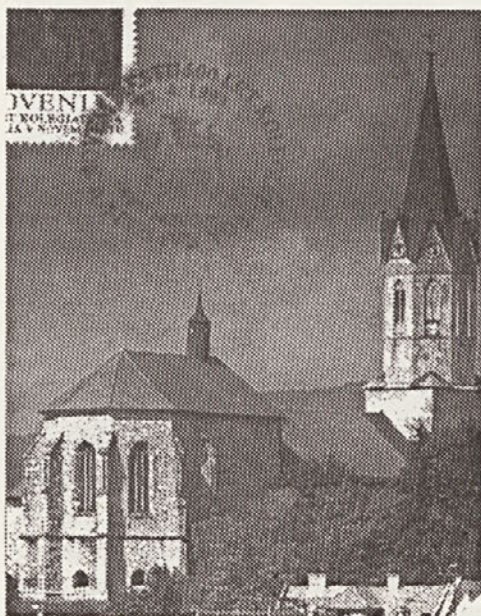
Dipl.ing. Vladimir Škrinjar, vodja razvoja v Labodu, se je udeležil seminarja. Uspešno je zaključil seminar in lahko je zadovoljen z doseženim. Treba je poudariti, kot opozarja, da je bilo to izobraževanje izredno naporno, da je bil tempo zelo zahteven, snov široka in visoko strokovna in da ga je stalo precej živcev in veliko moči. Toda izreden napor je bil poplačan.

Konferenca sindikata Labod je prejela priznanje območnega sindikalnega sveta ZSSS Novo mesto. Labod je edino podjetje, ki je ob letošnjem prezniku dela prejelo tako priznanje. Iz rok predsednika ZSSS g. Semoliča so ga za konferenco sprejele delavke Libne.

Gledališče in mi

Sponzoriranje je v svetu ena rednih in zelo pogostih oblik sodelovanja, ki pomeni odlično reklamo, če odmislimo ugodnosti iz tega naslova pri obremenjenosti dohodka. Tudi pri nas postaja sponzoriranje ena od oblik predstavitve. Naravno je, da Labod, kot modno podjetje, sponzorira svoji dejavnosti bližje projekte, zato je modi bližje kultura in umetnost. Ena od praktičnih oblik sodelovanja je tudi sponzoriranje ene od oddaj, ki jih pripravlja Cankarjev dom v sklopu projekta Pariz ponoči režiserja Dušana Jovanoviča. Oblekli smo glasbenike, ki spremljajo dva nastopajoča - Alenko Vidrih, ki poje pesmi znane pevke Edith Piaf, imenovane pariški slavček, in njenega soigralca Gojmirja Lešnjaka. Zveni enostavno, saj je smoking končno že redni program v oddelku po meri, nekaj dodatnih kostimov za glasbenike (Borut Lesjak - klaviature, Saša Oljanuk - violina in kitara, harmonikar pa je Slavko Žnidaršič) pa tudi ne pomeni veliko za našo proizvodnjo. Pa vendar je bilo delo za gledališče za naše modelarje VO nova izkušnja. "Obleka, kot jo vidimo mi iz proizvodnje, je uporabna, natančno sešita, racionalno narejena. Obleka, kakršno potrebuje gledališče, pa teh lastnosti ne poudarja. Pomeni simbol in simbolu je podrejen način dela - metraža, izdelava, model," pripovedujejo modelarji programa VO. Mihaela, ki je botrovala nastajanju obeh kostimov za glavno igralko, meni, da je bilo preveč posrednikov in da je šele na kocu dojela, kaj in predvsem zakaj. S kostumografinjo Bjanko Adžič-Ursulov so sodelovale naše kreatorke, propagandist, priprava dela v Ljubljani in končno sami modelarji in vzorcna šivilja. Izkušnja je bila zanimiva, čeprav za naše delavce nič lahka. Vzela je veliko časa. Toda s tako uglednim in odmevnim projektom se velja postaviti in se tako posredno predstaviti publiki, ki je za našo ponudbo zelo zanimiva - to je gledališka publika.

Novomeška kapiteljska cerkev je letos praznovala 500-letnico. Bila je središče kulturnega in duhovnega življenja mesta ob Krki. Oltar v tej cerkvi krasí Tintorettojevo delo Sv. Miklavža, umetnina evropske ravni. Ob visokem jubileju so bile izdane tudi znamke z motivi kulturnih in umetniških zakladov Kapitlja.

Pogovor z g. Judežem

G. Judeža, ki je prevzel vodenje Delte v prehodnem obdobju, sem povprašala o vtisih: "Morali bi povprašati delavce," je dejal, sicer pa so se ti tudi preko svojih delegatov v delavskem svetu že pozitivno izrazili o stanju v Delti, zato sem se obrnila nanj še osebno. "Delo teče brez zastojev. Nedovršene proizvodnje ni, problem pa je v tem, da je bilo določeno delo pisano že v preteklem mesecu - tako rezultati tega

Zala se zadnje čase lahko zelo pohvali z ustreznim znanjem novih delavk. Prihajajo iz poklicne šole Veno Pilon iz Ajdovščine. Šola je znala najti stik s proizvodnjo in obratno, saj z Zalo zgledno sodelujejo. Pomagali so že s strojno opremo in tudi s kadri. Inženirka iz Zale bo začasno prevzela določene obveznosti v šoli. Prav v času nastajanja našega časopisa pa je šola pripravila tudi modno revijo, na katero so bili povabljeni tudi predstavniki Zale in podjetja Labod. Revija vsako leto navduši, pokaže pa tudi, kot pravi direktorica Zale, da so dijakinje, ki šolo končujejo, zares podkovane z znanjem, kakršnega potrebuje zahtevna proizvodnja.

Predstavljamo vam Ireno Markeš!

G. Ludvik Judež je začasno prevzel vodenje Delte. Problemov je bilo veliko in začetki so bili treba znova. Sam pravi, da ni denarja, ki bi poplačal vložen trud, zato pa uspeh velja še več, kar pomeni tudi varno osnovo za naprej.

meseca niso realni. Zame je bistveno, da so se stvari premaknile. Nekaj sprememb sem vpeljal v likalnici, kjer teče likanje ločeno za posamezne brigade. V brigadi bluz je rezultat dela število zlikanih bluz, torej je ta brigadirka odgovorna tudi za del likalnice. Nekaj premikov je bilo tudi že na kadrovskem področju, nekaj te težke naloge nas še čaka. Želel bi na gotovih izdelkih zagotoviti dvojno kontrolo, pa še veliko podobnih nalog imam zaenkrat še v planu, treba pa jih bo še izvesti.

Lahko rečem, da sem začel znova, da se nisem obremenjeval s preteklostjo odnosov in razmer v Delti, ker bi mi to vzelo preveč moči in časa. K uspešnemu novemu začetku so pripomogli moji dsodelavci - od tehničnega kadra preko vseh delavcev, kjer je treba poudariti tudi primerno sodelovanje in pomoč sindikata. Veliko smo se pogovarjali in veseli me, da smo uspeli vzpostaviti primerne odnose. Za nazaj le toliko: - ljudje so bili prikrajšani za veliko informacij, veliko vsega hudega je izhajalo iz prikrivanja in ko je postalo vroče, so se od problemov vsi oddaljili, borba pa se je usmerila na brigadirje in delavce. No, sedaj je prevladal razum in nazaj je vzpostavljeno zaupanje. To je osnova za začetek. Ne morem reči, da je stanje stabilno in da je rezultat trden. Potrudili pa smo se vsi. Ničesar si ne morem in nočem lastiti, saj je doseženo plod skupnega dela in za tako kratko, obdobje to lahko rečemo, da je uspeh."

V Delti je bila na zahtevo delavk zamenjana njihova sindikalna predstavnica. Nakopičeni problemi so spodbudili, da so delavke predlagale za svojo predstavnico Ireno Markeš, ki se je kot članica izvršilnega odbora sindikata Delte pošteno in odkrito borila za pravice delavcev. Delavne dobe ima 18 let, rojena pa je 26. januarja 1958. Ni imela kaj dosti izbire, ko so začeli leteti očitki

na delo njene predhodnice, ki da je preveč prisluhnila vodstvu in so delavke zahtevale eno izmed njih za svojo predsednico. Strinjale so se, da jih lahko predstavlja Irena, ki ni mogla reči ne.

Toda komaj je bila potrjena, že se je znašla sredi najhujše preizkušnje za sindikalnega poverjenika - sredi stavke, ki je bila zelo trda. "Bilo je zelo hudo, mnogo hujše in mnogo težje, kot bi si sploh lahko mislila. Točno vemo, kaj zahtevamo, ni pa vedno tako jasno in enotno določena pot do cilja. Mislim, da so bila čustva premočna in da je bilo zato zelo težko reagirati in delati pametno, strpno. Za pomoč in podporo se moramo zahvaliti konferenci sindikata. Enako pa moram reči, da je bila pripravljenost in način sodelovanja g. Vodopivca obetajoča in zato se je stavka lahko končala. Ni pa še razpuščen stavkovni odbor, saj je uresničitev postavljenih zahtev še daleč."

Letovanje 1993

Prav na začetku bi rad odgovoril vsem tistim, ki sprašujete kakšno je stanje v Nerezinah in v Savudriji. Vse je v redu, nikjer ni nobenih težav. Priprave za letovanje potekajo tako kot vsa leta do sedaj. Ne v Nerezinah ne v Savudriji ni bilo nobenih beguncev do sedaj, niti ni bilo nobenih resnih namenov namesčanja. Tako kot sem že večkrat sporočal, povem tudi sedaj, da po zagotovilih lokalnih oblasti občine Cres-Lošinj, ti pa so usklajeni z oblastmi na Reki in v Zagrebu, naselje Počitniške skupnosti v Nerezinah sploh ni bilo in še vedno ni predvideno za nastanitev beguncev. Naselje že redno posluje od 24. aprila in bo še naprej do konca meseca oktobra.

Na področju občine Umag-Buje, kamor spada tudi Bašanija in seveda naš objekt, je bil narejen seznam objektov in počitniških domov, kamor bi po potrebi lahko naseljevali begunce. Z veseljem smo sprejeli zagotovilo že v lanskem letu, o čemer smo tudi že pisali, da naša hiša ni na seznamu, ker da je neprimeren. To smo uspeli zagotoviti s pomočjo dobrega medsebojnega sodelovanja in znancev, ki jih imamo na tem območju. Za sedaj toliko o tem, če pa bo kaj novega, bomo sporočili.

Torej letovali bomo letos v Nerezinah in Savudriji na morju, zanesljivo do konca julija tudi v Podkorenu in, če bo le mogoče, tudi v prikolicah v Čateških in Dolenjskih toplicah.

Za delavce in družinske člane ter upokojene je cena, ne glede na čas letovanja v Nerezinah in Savudriji 6 DEM dnevno po osebi, v Podkorenu pa 15 DEM dnevno za garsonjero in za prikolice 25 DEM dnevno. Za ostale letovalce bodo veljale cene Počitniške skupnosti tako za Nerezine kot za Savudrijo, in sicer:

- do 6.6. 10 DEM dnevno po osebi
- od 7.6. - 11.7. 14 DEM dnevno po osebi
- od 12.7. - 22.8. 17 DEM dnevno po osebi
- od 23.8. - 12.9. 14 DEM dnevno po osebi
- od 13.9. 10 DEM dnevno po osebi

O zgoraj navedenih cenah se bo verjetno možno še kaj dogovoriti - znižati. Poleg cene letovanja se plača še turistična taksa, ki bo v letošnjem letu seveda odvisna od časa letovanja med 1 DEM in 1,7 DEM, za otroke od 12 do 15 leta starosti pa je taksa 50% nižja.

Letovalci Nerezin dobijo pred odhodom napotnico katero oddajo v recepciji

naselja. Pred odhodom iz naselja po končanem letovanju pa plačajo tam turistično takso, stroške letovanja pa v treh obrokih pri izplačilu OD, začeni s prvim obrokom v mesecu po izdani napotnici, kar velja tudi za ostale kraje. Tak način plačevanja velja za delavce in njihove soletovalce. Upokojeni in ostali pa plačajo na podlagi izdanega računa v dogovorjenem roku.

Letovalci Savudrije dobijo pred odhodom napotnico, s katero se javijo v poslovalnici Istratoursa v Savudriji. Tam se uredijo tudi vse formalnosti v zvezi s prijavo, takrat se plača turistična taksa ter 1 DEM po osebi za prijavnino (enkratno) in strošek poslovanja to pa je 10 DEM po prijavnici (tudi enkratno). Ključke od stanovanja pa boste dobili tako kot vsa leta do sedaj v hiši št. 14 v Bašaniji pri družini Titoneli. Vse točne informacije boste prejeli skupaj z napotnico.

Tudi za Podkoren se izda napotnica skupaj z navodili in ključem za garsonjero. Obračun s takso vred se izstavi skupaj z napotnico in ga plačate tako, kot smo že napisali. Kako bo s prijavo in plačilom za morebitno letovanje v prikolicah pa bomo sporočili naknadno.

Dokončni plan koriščenja poletnega dela letnih dopustov je še vedno težko natančno opredeliti. Prav verjetno pa bodo imele tovarne PŠ, to je Ločna, Libna in Delta, letne dopuste v času od 1.7. - 14.7., morda tudi do 20.7. v časovnem zamiku, tovarna Zala in Temenica v času od 19.7. - 30.7. in Tip-top od 2.8. - 13.8..

Delavci strokovnih služb, ki niso direktno vezani na proizvodnjo pa lahko počitniške zmogljivosti koristijo tudi v drugih razdobjih, enako velja tudi za upokojene.

Naše počitniške zmogljivosti več ali manj vsi poznamo, a vseeno naj povemo, da je od 26 stanovanj v Nerezinah 6 garsonjer, ki imajo po 2 ležišči in pomožno ležišče, ostali apartmaji pa imajo po 4 ležišča in 2 pomožni ležišči. V Savudriji sta dve stanovanji s po 4 ležišči in eno s 5 ležišči, garsonjera v Podkorenu sprejme največ 4 osebe, enako velja tudi za prikolice. Vsi navedeni objekti imajo vse potrebno za kuhanje, s sabo pa morate vzeti posteljnino, krpe pa morda čistila in druge drobne stvari, ki so potrebne v vsakem gospodinjstvu. Posebno poudarjam, da ne odhajajte na letovanje brez ustreznih osebnih dokumentov.

Opozorjmo, da se delavcu, ki mu je bilo dodeljeno letovanje, a ne letuje v dodeljenem roku in ni odpovedal pravočasno letovanja, zaračunavajo režijski stroški v višini 50 %. V juliju in avgustu se prazna ležišča zaračunavajo 25% od vrednosti - velja za Nerezine.

Uradno plačilno sredstvo na Hrvaškem je hrvaški dinar, nabavite pa ga lahko pred letovanjem na naših bankah ali pa menjate tolarje ali marke na tamkajšnjih menjalnicah. Ne pozabite, da morate imeti letovalci Nerezin hrvaške dinarje s sabo za plačilo mostnine in trajekta.

Cene trajekta so in naj bi veljale skozi celo sezono:

- po osebi 2,45 DEM (2600 HRD po tečaju 14.4.),
- avto nad 4 m dolžine 18 DEM (19100 HRD),
- avto pod 4m dolžine 15 DEM (15950 HRD),
- kombi 29,25 DEM (31620 HRD),
- luška taksa 0,47 DEM (500 HRD).

Cena mostnine pa mi ni znana.

Prijavnice in pravilno izpolnite in jih čimprej oddajte svojim poslovnim sekretarjem v tovarnah. Vsi ostali, delavci strokovnih služb, upokojeni in drugi interesenti pa oddajte prijavnice v splošno službo strokovnih služb v Novem mestu. Po možnosti oddajte prijavnice vsaj do 10.junija.

Za vsa pojasnila in neznanke v zvezi z letovanjem se obrnite na splošno službo. Z vsem v zvezi z morebitnimi spremembami in novostmi o letovanju vas bomo sproti obveščali.

In čisto na koncu še informacija o Ljubelju. Begunci iz Bosne in Hrcegovine, ki so dom Panorama zasedali eno leto, so se pred dnevi naselili po raznih zbirih centrih po Sloveniji, nekateri pa so odšli v svet iskat sorodnike in dobrotnike. Sedaj je na vrsti večje vzdrževanje in posodabljanje objekta. Del sredstev bo prispevala občina Tržič, del pa počitniška skupnost oz. njene članice. Do pričetka zimske sezone 93/94 mora biti objekt pripravljen za redno in prijetnejše poslovanje. Naše objekte v Nerezinah in Savudriji tudi letos ne bomo kaj dosti vzdrževali in opremljali, razen najnujnejšega, ker je zaenkrat škoda vanje vlagati sredstva, saj je njihov status na Hrvaškem še vedno negotov.

Splošna služba:
Muhič Jože

Modna revija na Ptuju

Na ptujskem gradu je bila organizirana modna revija za konzularna predstavništva v Sloveniji. Akcija je stekla pod okriljem televizijskega A kanala, v njej pa so sodelovali vidnejši slovenski konfeksionarji. Labod se je predstavil z redno pomladno-poletno kolekcijo, gosti pa so dobili tudi nekaj našega propagandnega in informativnega gradiva. Predstavili smo tudi smoking in frak ter ponudbo oddelka po meri.

Labodov nastop je uspel in bil lepo sprejet.

Odgovornost na kratkih nogah

Delavke so za svojo napako kaj hitro odgovorne tudi tako, da jo čutijo - to odgovornost namreč - v svojem žepu. Labodova odgovornost pa ni ravno uspešna pri skokih v višino, pravijo "hodniške" razprave.

Kartica tako in drugače

Naši bivši šoferji, ki so poslovno še delno povezani z nami, saj jih tudi pogodba veže na določen odstotek dela, se pritožujejo, ker morajo Labodove izdelke kupovati po polni ceni. Menijo, da so še vedno delno predstavniki našega kolektiva in zato pričakujejo, da bi bili lahko deležni kartice za nakup s popustom. Ta nesrečna kartica je še vedno predmet nešteti pogovorov in nešteti želja.

Vrata

Vrata imajo simboličen pomen. V vzorčni sobi, kjer je bila zadnja seja delavskega sveta, so se od časa do časa kar sama odprla, kot bi hotela koga ven vreči.

Zahvala

Sodelavkam in sodelavcem se toplo zahvaljujem za izrečeno sožalje in denarno pomoč ob nenadni in težki izgubi moje sestre.

Vera Travižan

Šopek modrosti

Če hočeš nekoga izveliči iz blata, se moraš sam umazati.

Lepo obnašanje je sestavljeno iz dobrih dejanj.

Ograla je potrebna celo med prijatelji.

Dametni se prilagodi svetu, nespametni si ga hoče prilagoditi.

Reklama ni vse, brez reklame pa vse skupaj ni nič

Odmevnost

Pogostejša prisotnost na modnih revijah je ena od učinkovitejših oblik predstavitve. Labod je v **Naši ženi** sodeloval v nagradni akciji, kjer so bralke ocenjevale predstavljene modele. Izmed sodelujočih - je žreb določil nagrajenke, ki so prejele naš model in zahvalno pismo za sodelovanje.

Modna revija **Pepita** je za sladokusce in izbrance. Revija z zanimivo vsebinsko in oblikovno zasnovjo je ponudila trajnejše sodelovanje tudi našemu podjetju. V vsebinsko usmerjenih izdajah predstavljamo našo ponudbo. V zadnji številki, ki je namenjena dogodkom meseca maja - maturantskim plesom, birmam in obhajilom - predstavljamo izdelke za take svečane priložnosti. Poleg tega pa je del revije osvežen tudi z vrtnicami, ki so našle svoje mesto tudi skozi naše izdelke na straneh majske Pepite.

Nagradni komentar

Slika, ki smo si jo sposodili iz Gioie, je naletela na veliko duhovitih razmišljanj. Veseli smo, da se nam je oglašil tudi soprog naše upokojenke s svojim razmišljanjem. Sicer pa je izmed 23 odgovorov komisija nagradila naslednje:

Ker imamo tudi pri nas nekaj takih, ki mislijo, da so pojedli vso znanost tega sveta, se mi zdi, da gre na sliki za enak primer. Da mu bogastvo ne bi ušlo, ga pestuje. Toda, kar človek poje, gre tudi ven. Kar pa je v glavi, pa ostaja.

"Znanost"

Rojevanje Labodove reorganizacije in razvojnega plana.

Clca

Posebo nagrado za sodelovanje pa je komisija menila, da dobi **g. Nande Knez iz Sevnice**, Orehovo 6, ki je v svojih komentarjih nakazal bodočnost znanosti in možnost rojevanja moških, vse skupaj pa obrnil na hudomušno stran vsestranske usposobnosti tega spola.

Nagrajenci pod šifro - v uredništvu boste lahko prejeli nagrado.

Nagradila vas bo Zala, Ločna in Libna.

Realnost

Nasmeh meden, beseda sladka
in koža mehka, kakor svila gladka.
A v srcu trn, v duši misel zla.
Za šalo tak prijatelja proda.

Jože Bračička

Simbolično - po seji DS v Delti je odpovedal ljubljanski avto in s skupnimi močmi smo mu pomagali oddrveti iz vročega Ptuja.

labod

Je glasilo delavcev tovarne oblačil iz Novega mesta. Izhaja mesečno v nakladi 2000 izvodov. Glavna in odgovorna urednica Lidija Jež, tehnični urednik Stane Cimerman. Grafična priprava: FOTOLITORETUŠERSTVO Cimerman Novo mesto, TISK: Opara Novo mesto. Glasilo se šteje med proizvođače informativnega značaja, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.